

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัญญา พรปรีชา, การโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์กับกระบวนการตรวจพิจารณา, วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

กำจร หลุยยะพงศ์, การวิเคราะห์เนื้อหาการนำเสนอภาพความเป็นชายในโฆษณาเบียร์สิงห์,
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2539.

ความคิดเห็นต่อการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: กรณีตัวอย่างประชาชนอายุ 18-60 ปี ในเขต
กทม. สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.),

คุณากร วาณิชยวิรุฬห์, ประวัติศาสตร์โลกใน 6 แก้ว จาก Tom Standage: A History of the
World in 6 Glasses, สำนักพิมพ์มติชน, กรุงเทพมหานคร, 2549.

โครงการวิจัยพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, ข้อเสนอ
สาธารณะ, ในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถาบันวิจัยเพื่อการ
พัฒนาประเทศไทย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.),
2548.

โครงการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อหามาตรการป้องกันและ
แก้ไข, สุราในสังคมไทย, , สถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์ วิทยาลัยการสาธารณสุข
และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (Media Monitor), โฆษณาเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีเดือนกันยายน 2549, มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
(มสช.) และโครงการส่งเสริมระบบการแข่งขันทางการค้าเพื่อเกื้อหนุนการส่งออก,
ข้อเท็จจริงอุตสาหกรรมเบียร์ไทย ธุรกิจผูกขาด, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ
ไทย, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) สมาคมป้องกัน ปัญหาจากสุรา (คปส.)และ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2549.

โครงการส่งเสริมระบบการแข่งขันทางการค้าเพื่อเกื้อหนุนการส่งออก, ข้อเท็จจริงอุตสาหกรรมสุรา
ไทย วัจนแห่งธุรกิจผูกขาด, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, มูลนิธิเพื่อการ
พัฒนาเด็ก (มพด.) สมาคมป้องกัน ปัญหาจากสุรา (คปส.) และสำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2548.

- โครงการส่งเสริมระบบการแข่งขันทางการค้าเพื่อเกื้อหนุนการส่งออก, ข้อเท็จจริงอุตสาหกรรมเบียร์ไทย ธุรกิจผู้ผูกขาด, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) สมาคมป้องกัน ปัญหาจากสุรา (คปส.)และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2548.
- โครงการส่งเสริมระบบการแข่งขันทางการค้าเพื่อเกื้อหนุนการส่งออก, ข้อเท็จจริงอุตสาหกรรมสุราไทย วัฒนธรรมธุรกิจผู้ผูกขาด, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) สมาคมป้องกัน ปัญหาจากสุรา (คปส.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2548.
- เจริญ คัมภีร์ภาพ และคณะ, ข้อตกลงเขตการค้าเสรี ผลกระทบที่มีต่อประเทศไทย (Sovereignty not for sale), กลุ่มศึกษาข้อตกลงการค้าเสรี ภาคประชาชน (FTA Watch), สหพันธ์ผู้บริโภคสากล (Consumer International), Forum Asia, องค์การหมอไร้พรหมอแดน-เบลเยียม, 2547.
- ชินจิตต์ แจ้เจนนิก, กลยุทธ์การสื่อสารการตลาด, สำนักพิมพ์แบรนด์เอจ (BrandAge), พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ, 2543.
- ณรงค์ศักดิ์ อัสวกุลไกร, การวิเคราะห์เนื้อหาการโฆษณาสุราทางโทรทัศน์, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ดวงฤดี รัตนโอฬาร, บทบาทของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในการควบคุมดูแลการโฆษณาทางสื่อมวลชน, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์, การห้ามโฆษณาอย่างสิ้นเชิง จะช่วยลดปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่?, ภาควิชาสุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2549.
- บรรเจิด สิงคนenti, สมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธิ, ฉันทพิมพ์ บรรจงจิต, จันทิมา พัฒนางกูร, พีระพัฒนางกูร, ยอดฉัตร ตสาริกา, การทบทวนองค์ความรู้ กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2547.
- บัณฑิต ศรีไพศาล, นพ., จุฑาพร แก้วมุงคุณ, รท.หญิง, การควบคุมปัญหาแอลกอฮอล์ด้วยกฎหมาย, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศ.ว.ส.), 2546.
- บัณฑิต ศรีไพศาล, นพ., ความจำเป็น หลักการและแนวทางการควบคุมการบริโภค และปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2548.

- บัณฑิต ศรไพศาล, นพ., ทำไมต้องควบคุมการโฆษณา และส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
โดยสิ้นเชิง, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2549.
- บัณฑิต ศรไพศาล, นพ., และคณะ, รายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2550, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา,
2540.
- บัณฑิต ศรไพศาล, นพ., และคณะ, วิวัฒนาการนโยบายควบคุมปัญหาสุราในประเทศไทย,
ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2549.
- บัณฑิต ศรไพศาล, นพ., และคณะ, สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา: การประชุมวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่
ที่ 3, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2540.
- ประธาน พงศ์ประยูร ผลกระทบของการควบคุมโฆษณาของรัฐต่อการผลิตภาพยนตร์โฆษณาทาง
โทรทัศน์ในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ภาควิชาการตลาด คณะ
พาณิชยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์, ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร, สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ภิรมย์พร ไชยทิพย์ เรื่องการวิเคราะห์กระบวนการพิจารณาตรวจสอบภาพยนตร์วีดีโอ, วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536)
- ภูวนาท คุณผลิน, รูปแบบโครงสร้างของบริษัทตัวแทนโฆษณาที่ดำเนินธุรกิจโดยใช้แนวคิดการ
สื่อสารการตลาดแบบผสมผสานในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการโฆษณา ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2543.
- ยงยุทธ ขจรธรรม, นพ., นโยบายในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของโลก, มุลินินิ
เพื่อการพัฒนาเด็ก(มพด.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.), มุลินินิสารานุกรมแห่งชาติ, 2547.
- วิลาวลัย ฤดีศานต์, การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: นัยยะทางสังคมและวัฒนธรรม, วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขามานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยา,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- ศรีรัช ลาภใหญ่ ทำการศึกษางานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อความรู้สึกอยากทดลอง
ดื่มและการจดจำตราสินค้าในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กรมสุขภาพจิต สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และ
ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.), 2550.

- ศิริเชษฐ์ สังขะมาน, การทบทวนองค์ความรู้ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย, สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- สุนิสา วิลัยรักษ์, การวิเคราะห์บทบาทของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาเครื่องดื่มผสมคาเฟอีนทางวิทยุโทรทัศน์, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อนงค์ ก้องประวัติ, การศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ความน่าดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาจากโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์, วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- อุรยา วงศ์ไชยคง, การสื่อสารและปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น, สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- Stephen Hamann, เนาวรัตน์ เจริญคำ, นิภาวรรณ กังสกุลปิติ, นัทศน์ ศิริโชติรัตน์, ชวลา ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม, สถาพร จิรัตนานนท์, การทบทวนองค์ความรู้เรื่องบุหรี่, สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2548.

ภาษาอังกฤษ

- Atkins et al. อ้างใน 1983 Fact In Brief: Alcohol Advertising. <http://www.tf.org> 2001
- Group against Liquor Advertising, Fact Sheet on Alcohol Advertising. Group against liquor advertising. (GALA), 2003
- European Alcohol Action Plan 2000-2005: reducing harm from alcohol, drugs and tobacco, Adopted by WHO Regional Committee for Europe at its forty-eighth session, Copenhagen, September 1998
- World Health Organization, Framework Convention on Tobacco Control, Geneva 2003

ภาคผนวก ก.
แนวคำถามในการสัมภาษณ์

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

1. หน่วยงานของท่านปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อบังคับใดเป็นสำคัญในการโฆษณาผู้สนับสนุนรายการที่เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. จากมติคณะรัฐมนตรี 29 กค. 46 ส่งผลต่อการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง
3. การปรับตัวจากผลกระทบที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง (เช่น การเปลี่ยนแปลงแผนการตลาด, การเปลี่ยนแปลงรายการหรือจัดหาผู้สนับสนุนรายใหม่, การเปลี่ยนแปลงประเภทของสื่อและวิธีการโฆษณา ฯลฯ)
4. หลังจากกระแสเรื่องการ Total Ban ในช่วงต้นปี 2549 (ปีที่ผ่านมา) หน่วยงานของท่านได้มีมาตรการเพื่อรองรับมาตรการควบคุมโฆษณาที่จะออกมาบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร
5. ความคิดเห็นต่อมาตรการ และมาตรการควบคุมโฆษณาที่ควรจะเป็นในอนาคต

ภาคผนวก ข.

มาตรการควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์

ที่ นร ๐๕๐๔ / ว ๒๐๑ (สำเนา)

สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล ๑๐๓๐๐

เรื่อง มาตรการและแผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางถนน
ของประเทศไทย

เรียน รอง - นรม. กระทรวง กรม จังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา และจังหวัดเทียบเคียง

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔ / ว ๑๒๗

ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนน
ลับมาก ค่วนมาก ที่ มท ๑๖๐๑ / ๗๔ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ค่วนที่สุด ที่ ๑๑๑๒ / ๓๗๒๔ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖

ตามที่ได้ยื่นขออนุมัติคณะรัฐมนตรี (๒๘ เมษายน ๒๕๔๖) รับทราบดำเนินการตาม
วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์เร่งค่วนเพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย ตามที่
ศูนย์อำนวยความสะดวกบนท้องถนนเสนอมาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยความสะดวกบน
ท้องถนนได้เสนอเรื่อง การกำหนดมาตรการและแผนงาน/โครงการเพื่อยกระดับมาตรฐานความ
ปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความ
ละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ลงมติว่า

- เห็นชอบยุทธศาสตร์การประเมินผล การพัฒนาระบบสารสนเทศที่คณะกรรมการ
ศูนย์อำนวยความสะดวกบนท้องถนนได้พิจารณาเพิ่มเติมและรับทราบสรุปผลการดำเนินงานตาม
มาตรการและแผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางถนน ตามที่
รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยความสะดวกบนท้องถนนเสนอ
- เห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรการและ
แผนงาน/โครงการที่ต้องเร่งดำเนินการในระยะสั้นต่อไป ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉาย
แสง) ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยความสะดวกบนท้องถนนเสนอ โดย

๒.๑. การจัดระเบียบโฆษณาเครื่องคัมที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ให้ปรับรายละเอียดของการห้ามโฆษณาเครื่องคัมที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ในช่วงเวลา ๐๕.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. จากที่กำหนดไว้เดิมเป็นดังนี้

๒.๑.๑. ห้ามเผยแพร่สปอตโฆษณาเครื่องคัมแอลกอฮอล์หรือสปอตโฆษณาของบริษัทผู้ผลิตเครื่องคัมแอลกอฮอล์ ให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

๒.๑.๒. ห้ามการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ รวมถึงการแสดงเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ชื่อบริษัทผู้ผลิตเครื่องคัมแอลกอฮอล์ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนการกล่าวถึง ผู้สนับสนุนรายการ โดยให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

๒.๑.๓. ห้ามการแพร่ภาพโฆษณาเครื่องคัมแอลกอฮอล์ในรายการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาภายในประเทศ ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางเดียวกับข้อ ๒.๑.๑. โดยให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ ยกเว้นภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ชื่อบริษัทผู้ผลิตเครื่องคัมแอลกอฮอล์ ที่ติดมากับการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายในประเทศ และการแพร่ภาพรายการกีฬาและการถ่ายทอดกีฬาจากต่างประเทศ อยู่แล้ว

๒.๒. การโฆษณาเครื่องคัมที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ในระหว่างเวลา ๐๕.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. ให้สามารถดำเนินการในลักษณะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทกิจการ (corporate image) เท่านั้น โดยห้ามการโฆษณาในลักษณะเชิญชวนให้บริโภค หรืออวดอ้างสรรพคุณของผลิตภัณฑ์โดยเด็ดขาด

๒.๓. การโฆษณาเครื่องคัมที่ผสมกาเฟอีน (โดยเฉพาะที่เรียกทั่วไปว่า “เครื่องคัมชูกำลัง”) ให้สามารถโฆษณาได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง แต่ให้ดำเนินการได้ในลักษณะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทกิจการ (corporate image) เท่านั้น โดยห้ามการโฆษณาในลักษณะเชิญชวนให้บริโภค หรืออวดอ้างสรรพคุณของผลิตภัณฑ์โดยเด็ดขาด เช่นเดียวกับข้อ ๒.๒. โดยให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดระเบียบโฆษณาดังกล่าวข้างต้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการกำกับดูแลการโฆษณาเครื่องคัมที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ / เครื่องคัมกาเฟอีน อย่างใกล้ชิด หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ ควรพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการมอบอำนาจให้หัวหน้าสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แต่ละแห่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการกำกับดูแล และตรวจสอบติดตามการโฆษณาดังกล่าวด้วย

๓. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รับไปกำกับดูแลให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในสังกัดกระทรวงกลาโหมถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางในข้อ ๒ อย่างเคร่งครัดด้วย

๔. อนุมัติหลักการให้เบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรการและแผนงาน/โครงการที่ต้องเร่งดำเนินการในระยะสั้น จากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๖ งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เท่าที่จำเป็นและเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการใน

ปีงบประมาณนี้อย่างแท้จริงเท่านั้น และต้องเป็นภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจประจำที่หน่วยงานสามารถเบิกค่าใช้จ่ายปกติจากหน่วยงานของคนอยู่แล้ว โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอตกลงในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณต่อไป และให้นำความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาด้วย สำหรับการดำเนินการตามภารกิจใดที่ยังไม่เร่งด่วน ให้เลื่อนดำเนินการออกไปก่อน เพื่อขอเบิกจ่ายจากงบกลางประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๖ ต่อไป

๕. ให้คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) รับไปพิจารณาแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถใช้จ่ายเงินของกองทุน สสส. สนับสนุนการดำเนินการตามมาตรการและแผนงาน/โครงการข้างต้นให้มากที่สุดอีกทางหนึ่ง เนื่องจากเงินกองทุนดังกล่าวเป็นเงินภาษีที่เก็บได้จากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ด้วย จึงควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการ และแก้ไขปัญหามึนเมาเหตุพื้นฐานมากจากเครื่องดื่มดังกล่าวด้วยเช่นกัน

๖. เพื่อเป็นการประหยัดรายจ่ายด้านงบประมาณ ในการจัดซื้อเครื่องตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ มอบให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรับไปดำเนินการจัดทำเครื่องมือดังกล่าวแทนการจัดซื้อโดยเบื้องต้นให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเร่งจัดทำเครื่องตรวจวัด ฯ เพื่อทดลองใช้ก่อนประมาณ ๑๐ เครื่อง ทั้งนี้ ให้ศูนย์อำนวยความสะดวกบนท้องถนน (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) ประสานในรายละเอียดกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อไป

๗. โดยที่ปัจจุบันมีการโฆษณาในลักษณะมอมเมาปลูกเร้าให้ประชาชนบริโภคสินค้า / เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และสารเสพติดบางชนิดกันอย่างมากทั้งในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออื่นๆ ตลอดจนการโฆษณาในโรงภาพยนตร์ด้วย ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อทัศนคติและค่านิยมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ถือว่าเป็นอนาคตของประเทศ อิทธิพลของสื่อยังมีส่วนส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนฝักใฝ่ในอบายมุขต่างๆ เช่น การมั่วสุมในทางเพศ การพนัน บุหรี่ และยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้ การแพร่ภาพของทั้งในสื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และในโรงภาพยนตร์บางส่วนยังให้เห็นถึงความรุนแรง การกระทำทารุณกรรม / การฆาตกรรมที่เหี้ยมโหด สยดสยอง หวาดเสียว ตลอดจนภาพการแสดงความรักในเชิงซู้สาวอย่างเปิดเผยชัดแจ้ง ซึ่งภาพในลักษณะดังกล่าว สื่อสาธารณะควรหลีกเลี่ยงที่จะนำมาเผยแพร่ต่อสาธารณชน จึงมอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับเรื่องนี้ทั้งหมดไปพิจารณากับรองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทักษะรังสี) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทาง / มาตรการควบคุมดูแลที่เหมาะสมเป็นภาพรวมและมีระบบต่อไป ทั้งนี้ หากเห็นสมควร อาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น โดยให้มีผู้แทนหน่วยงานและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ เพื่อพิจารณารายละเอียดเรื่องเหล่านี้ต่อไป

๘. เพื่อให้สอดคล้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหามึนเมาการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และบุหรี่ของเด็กและเยาวชน ของให้กระทรวงการคลังรับไปหารือกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการ

ควบคุมดูแลสถานที่จำหน่าย ตลอดจนการกำหนดอายุผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวให้เหมาะสม โดยอาจใช้มาตรการออกใบอนุญาตการจำหน่ายมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการได้ด้วยทางหนึ่ง

๕. โดยที่เครื่องดื่มสำเร็จรูปบางชนิด เช่น กาแฟ เป็นต้น มีส่วนผสมของสารเสพติดในอัตราส่วนที่เข้มข้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเคซินที่ต้องบริเป็นประจำ และจะเป็นผลเสียต่อสุขภาพของผู้บริโภคในระยะยาว เช่น การใช้สารกาเฟอีน ซึ่งมีทั้งกาเฟอีนที่ได้จากพืชธรรมชาติ และที่จากกระบวนการทางเคมี เป็นต้น จึงขอให้กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) รับเรื่องนี้ไปตรวจสอบและประสานการดำเนินการในการแก้ไขปัญหากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เป็นต้น ให้มีมาตรฐานที่เหมาะสมต่อไปด้วย

จึงเรียนขึ้นขึ้นมา และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบ เพื่อให้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
 นายบรรศักดิ์ อุวรรณ โฉ
 เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๖๔

ประกาศกรมประชาสัมพันธ์
เรื่อง หลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีน
ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ตามที่ได้มีประกาศกรมประชาสัมพันธ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาสำหรับการโฆษณาและบริการธุรกิจทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๔ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกาเฟอีนทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เสียใหม่ เพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัย ค่านิยม และความประพฤติที่ดีของเยาวชน ตลอดจนวางมาตรการรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๐ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๔๙๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ กรมประชาสัมพันธ์ จึงยกเลิกความในข้อ ๙ แห่งประกาศกรมประชาสัมพันธ์ฉบับดังกล่าว และให้ใช้ความตามประกาศฉบับนี้แทน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มทุกชนิดที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะ เป็นสุรา ไวน์ เบียร์ สาโท หรือเครื่องดื่มอื่นใดซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ ๐.๕ ของน้ำหนัก ทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. ยกเว้นกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การเผยแพร่เฉพาะภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือชื่อผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ซึ่งติดมากับการถ่ายทอดการแข่งขัน กีฬาภายในประเทศ หรือรายการกีฬาจากต่างประเทศ

/(๒) การเผยแพร่...

(๒) การเผยแพร่ภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือชื่อผู้ผลิต เครื่องดื่มอันเป็นอย่างเดียวกับเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าประเภทอื่น ที่มีได้มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ และมีได้มีการกล่าวอ้างหรือพาดพิงถึงผลิตภัณฑ์ที่มี ส่วนผสมของแอลกอฮอล์ดังกล่าว

(๓) การเผยแพร่ชื่อเฉพาะของรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์ที่มี ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือชื่อผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์รวมอยู่ด้วย และไม่อาจ หลีกเลี่ยงหรือแก้ไขได้ โดยต้องไม่มีภาพผลิตภัณฑ์ประกอบเชิญชวนให้บริโภค หรือกล่าว ถึงสรรพคุณ คุณประโยชน์ หรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้น

ข้อ ๒ การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และต้องห้ามตามข้อ ๑ ระหว่าง เวลา ๒๒.๐๐ - ๐๕.๐๐ น. ให้กระทำได้เฉพาะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทหรือกิจการ (corporate image) เท่านั้น โดยต้องไม่มีลักษณะเชิญชวนให้บริโภคหรือวาดอ้างสรรพคุณ ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนด

การโฆษณาในลักษณะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทและกิจการ (corporate image) หมายความว่า การเผยแพร่ภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือชื่อเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ในลักษณะส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม หรือค่านิยมที่ดีของสังคม โดยมีได้มีการโฆษณาสรรพคุณ คุณประโยชน์ หรือคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์นั้นทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่มีการเชิญชวนหรือยั่วยุให้บริโภค ทั้งนี้ ต้องมีอักษรลอยหรือเสียงแสดงคำเตือนในการบริโภคตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยากำหนด

ข้อ ๓ การโฆษณาที่สามารถกระทำได้ตามประกาศนี้ ให้กระทำด้วยความ สุจริต สร้างสรรค์ และต้องไม่มีลักษณะแถมพหรือให้รางวัลด้วยการเลี้ยงโชคหรือมีการ ให้ของแถม

ข้อ ๔ ในกรณีที่ผู้ผลิตหรือผู้เผยแพร่สื่อโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์สงสัยว่า การโฆษณาสามารถกระทำได้ตามประกาศนี้ หรือไม่ อาจหารือโดยส่งตัวอย่างการโฆษณาที่จะใช้จริงไปให้คณะทำงานร่วม ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงาน

- ๓ -

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและผู้แทนสมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย
ให้ความเห็น คณะทำงานดังกล่าวต้องตอบข้อหารือภายในสามวันนับแต่ได้รับข้อหารือ
เป็นลายลักษณ์อักษร และให้มีอำนาจหน้าที่แนะนำ ติดตาม สอดส่องดูแล และตักเตือน
การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามประกาศนี้ได้

ข้อ ๕ ให้ใช้ประกาศนี้กับการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
เท่านั้น ส่วนการเสนอภาพ เสียง หรือกล่าวถึงเครื่องตีพิมพ์ที่มีแอลกอฮอล์ทางรายการ
ประเภทอื่นหรือสื่ออื่น เช่น ในการแสดงภาพยนตร์ ละคร บทเพลง รายการสารคดีทาง
วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณา หรือสื่ออื่นใด ให้เป็นไป
ตามประกาศหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๖ ในกรณีที่เป็นการโฆษณาเครื่องตีพิมพ์ที่ผสมกาเฟอีน แม้จะสามารถ
กระทำได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา แต่ให้นำความในข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้
บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๗ ให้ใช้ประกาศนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ จนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม
๒๕๔๗ ต่อจากนั้นจะได้มีการประเมินผลและทบทวนความเหมาะสมของประกาศนี้
อีกครั้งหนึ่ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖

(นายสุชาติ สุชาติเวชภูมิ)
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

เรื่อง หลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์

โดยที่มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ ผู้ประสงค์จะโฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ทางฉายภาพ ภาพยนตร์ หรือทางหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์อื่น หรือ ด้วยวิธีอื่นใด เพื่อประโยชน์ในทางการค้า ต้องนำเสียง ภาพ ภาพยนตร์ หรือ ข้อความที่จะโฆษณาดังกล่าวนั้นให้ผู้อนุญาตตรวจพิจารณาก่อน เมื่อได้รับอนุญาต แล้วจึงจะโฆษณาได้ ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายจัดระเบียบโฆษณาเครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อยกระดับ มาตรฐานความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ใน ระหว่างเวลา ๐๕.๐๐ - ๒๒.๐๐ นาฬิกา และห้ามโฆษณาในลักษณะเชิญชวน ให้บริโภคหรืออวดอ้างสรรพคุณของเครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ การโฆษณาในช่วงเวลาที่อนุญาตให้โฆษณาในลักษณะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัท หรือกิจการ (Corporate Image) เท่านั้น โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามนโยบายดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

(๑) “เครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์” หมายความว่า เครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ ๐.๕ ของน้ำหนัก

(๒) “การโฆษณาในลักษณะการเสนอภาพลักษณ์ของบริษัทหรือกิจการ” หมายความว่า การโฆษณาในลักษณะการส่งเสริมสังคม ศิลธรรมหรือวัฒนธรรม อันดีงาม โดยไม่รวมถึงการโฆษณาสรรพคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ทั้งนี้อาจแสดงชื่อหรือสัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ หรือ ภาพของผลิตภัณฑ์ ในช่วงท้ายของการโฆษณาได้

ข้อ ๒ การโฆษณาในลักษณะดังต่อไปนี้ ถือว่าเข้าข่ายเชิญชวนให้บริโภค หรืออวดอ้างสรรพคุณของเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ โดยทางตรงหรือ ทางอ้อม

(๑) โฆษณาที่ทำให้เกิดทัศนคติว่า การดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ จะทำให้ประสบความสำเร็จทั้งทางสังคมและทางเพศ หรือทำให้สมรรถนะทางร่างกาย ดีขึ้น

(๒) โฆษณาที่ใช้นักกีฬา ผู้ใช้แรงงาน เป็นผู้แสดงแบบโฆษณา

(๓) โฆษณาที่ใช้ดารา นักร้อง นักแสดง เป็นผู้แสดงแบบโฆษณา โดยถือ สถานภาพการเป็นดารา นักร้อง นักแสดง ณ วันที่ออกอากาศเป็นครั้งแรก

(๔) โฆษณาที่ใช้ภาพการ์ตูน

(๕) โฆษณาที่ชักจูงหรือโน้มน้าวให้ซื้อหรือบริโภค เพื่อนำรายได้ไปบริจาค เป็นสาธารณกุศล

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

ข้อ ๓ การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทางสื่อต่างๆ ต้องแสดงค่าเดือนตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) คำเตือน

(๑.๑) ข้อความว่า “การดื่มสุราแล้วขับขีรถจะเป็นอันตรายและผิดกฎหมาย” หรือ

(๑.๒) ข้อความว่า “การจำหน่ายสุราแก่บุคคลอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ผิดกฎหมาย” หรือ

(๑.๓) ข้อความว่า “การดื่มสุราเป็นอันตรายต่อสุขภาพและบั่นทอนสติสัมปชัญญะ”

(๒) การแสดงค่าเดือน

(๒.๑) สื่อวิทยุกระจายเสียง ให้แสดงค่าเดือนในส่วนเสียงโฆษณา ฟังได้ชัดเจนทุกพยางค์ และเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ วินาที

(๒.๒) สื่อวิทยุโทรทัศน์ ทางฉายภาพ และภาพยนตร์

(ก) แสดงค่าเดือนในส่วนเสียงโฆษณาฟังได้ชัดเจนทุกพยางค์ และเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ วินาที หรือ

(ข) แสดงค่าเดือนเป็นอักษรลอย (Super) เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ วินาที โดยต้องแสดงด้วยตัวอักษรสีขาว ขนาดความสูงของตัวอักษรไม่น้อยกว่า ๑ ส่วนใน ๒๕ ส่วนของขนาดความสูงของจอภาพ ภายในกรอบพื้นที่เข้มตัดกับสีพื้นโฆษณา และมีพื้นที่กรอบขนาด ๑ ส่วนใน ๑๐ ส่วนของความสูงจอภาพ โดยมีรูปแบบของตัวอักษรอ่านได้ง่ายและชัดเจน วางไว้ ณ ตำแหน่งด้านบนหรือด้านล่างสุดของพื้นที่โฆษณา

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖

(๒.๓) สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อกลางแจ้ง ให้แสดงคำเตือนตามแนวนอน อยู่ด้านบนสุดของพื้นที่โฆษณา ด้วยตัวอักษรสีขาวบนแถบสีเข้ม มีขนาดของพื้นที่ คำเตือนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่โฆษณา และขนาดของตัวอักษรไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของพื้นที่คำเตือน โดยให้สามารถอ่านได้ชัดเจน

ทั้งนี้ สถานที่ตั้งสื่อกลางแจ้งต้องไม่อยู่ภายในรัศมี ๕๐๐ เมตร จากบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษาทุกระดับ

ข้อ ๔ การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียงและสื่อกลางแจ้ง ต้องไม่โฆษณาในลักษณะการแถมพกด หรือให้ รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค หรือมีการให้ของแถม

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป เว้นแต่การโฆษณาสื่อกลางแจ้งที่เผยแพร่อยู่ก่อนแล้วและไม่เป็นไปตาม ประกาศฉบับนี้ ให้โฆษณาต่อไปได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖

สุภชัย คุณรัตน์พฤกษ์

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
เรื่อง หลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแสดงคำเตือน สำหรับการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทางสื่อต่าง ๆ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๓ แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง หลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) คำเตือน

- (๑.๑) ข้อความว่า “การดื่มสุรา ทำให้ความสามารถในการจับพยานพาหนะลดลง”
- (๑.๒) ข้อความว่า “การดื่มสุรา เป็นอันตรายต่อสุขภาพและบั่นทอนสติสัมปชัญญะ”
- (๑.๓) ข้อความว่า “ดื่มสุรา ทำให้ดื่บแข็งและเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ”
- (๑.๔) ข้อความว่า “เมาแล้วขับ อาจพิการและตายได้”
- (๑.๕) ข้อความว่า “ดื่มสุรา อาจทำให้ขาดสติและเสียชีวิต”
- (๑.๖) ข้อความว่า “ดื่มสุรา ผิดศีลข้อ ๕”

ต้องแสดงคำเตือนตาม (๑.๑) ถึง (๑.๖) เว้นไปตามลำดับให้ครบทุกคำเตือนทุกครั้ง
ที่มีการเปลี่ยนแปลงชิ้นงานโฆษณา ทั้งนี้ให้ใช้คำเตือนหนึ่ง ๆ ไม่เกินระยะเวลา ๑ ปี

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๔๑ ง

หน้า ๒๑
ราชกิจจานุเบกษา

๖ มิถุนายน ๒๕๔๘

ข้อ ๒ ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่การโฆษณาที่เผยแพร่อยู่ก่อนแล้วและไม่เป็นไปตามประกาศนี้ ให้โฆษณาต่อไปได้ไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

มานิตย์ อรุณากร

รองเลขาธิการ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ให้เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก

โดยที่เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์จัดเป็นอาหาร ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ มีข้อจำกัดควบคุมเฉพาะการโฆษณาเกี่ยวกับคุณประโยชน์ คุณภาพหรือสรรพคุณอาหาร จึงไม่ครอบคลุมถึงการโฆษณารูปแบบอื่น ๆ ซึ่งมีการจูงใจและสร้างค่านิยมที่ไม่ถูกต้องให้แก่เยาวชน อันเป็นการขัดต่อนโยบายทางสังคม ศิลธรรม และวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคจึงสมควรกำหนดให้เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหาร ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่อง การมอบอำนาจในการคุ้มครองผู้บริโภคให้เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก

ข้อ ๒ ในประกาศนี้ “เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์” หมายถึง ของเหลวเพื่อการบริโภคของมนุษย์ที่มีจำนวนเอธานอลเกินกว่า ๕ มิลลิลิตรต่อของเหลว ๑ ลิตร หรือเกินกว่า ๐.๕ ดีกรี ซึ่งได้แก่ เบียร์ ไวน์ สุรา หรือของเหลวที่มีชื่ออื่น ๆ และให้หมายความรวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ซึ่งสามารถบริโภคได้ โดยมีปริมาณเอธานอลเกินกว่า ๕ มิลลิลิตรต่อของเหลว ๑ ลิตร ทั้งนี้ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

ข้อ ๓ การแสดงฉลากของเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง สุรา

ข้อ ๔ ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

มานิตย์ อรุณาภรณ์

รองเลขาธิการ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ที่ ๕๐๔/๒๕๔๕

เรื่อง ห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์

โดยที่เป็นการสมควรควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหาร ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่อง การมอบอำนาจในการคุ้มครองผู้บริโภคให้เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ตามความหมายในประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ให้เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้วยสื่อโฆษณาทุกชนิดหรือวิธีการอื่นใด ยกเว้นกรณี

๑.๑ การโฆษณาในสิ่งพิมพ์ซึ่งจัดพิมพ์นอกราชอาณาจักร โดยมีได้มีวัตถุประสงค์ให้นำเข้ามาจำหน่าย จ่าย แจก ในราชอาณาจักรโดยเฉพาะ

๑.๒ การถ่ายทอดสดเหตุการณ์สดจากต่างประเทศทางวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งมีได้มีวัตถุประสงค์ที่จะออกอากาศในราชอาณาจักรไทยโดยเฉพาะ ทั้งนี้ไม่รวมการโฆษณาที่แทรกหรือคั่นระหว่างการถ่ายทอด

ข้อ ๒ ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๔๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

มานิตย์ อรุณาภรณ์

รองเลขาธิการ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

พระราชบัญญัติ

ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องคัมแอลกอฮอล์” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยา
วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“ผู้คิดเครื่องคัมแอลกอฮอล์” หมายความว่า บุคคลที่คัมเครื่องคัมแอลกอฮอล์จนก่อให้เกิด
ผลเสียต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ โดยการคัมนั้นมีลักษณะที่ต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้น และเมื่อหยุดคัม
จะมีอาการแสดงของการขาดเครื่องคัมแอลกอฮอล์ในร่างกาย

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความ
เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย
การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง การกระทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง
เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความ
เกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรก หรือรวมไว้กับ
สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้าและหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือสำหรับใช้
ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเครื่องคัมแอลกอฮอล์แห่งชาติ

“คณะกรรมการควบคุม” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมเครื่องคัมแอลกอฮอล์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องคัมแอลกอฮอล์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องคัมแอลกอฮอล์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมโรค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์แห่งชาติ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นเลขานุการ และให้อธิบดีและผู้อำนวยการสำนักงาน
เศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงาน
ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

(๒) ผู้แทนองค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อลดและเลิกการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์
เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์
เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์
ด้านสังคมศาสตร์ ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านละหนึ่งคน

การเลือกและการแต่งตั้งที่ปรึกษาตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของที่ปรึกษาตาม (๒) และ (๓) โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการคนหนึ่งไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการคนที่สองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตาม (๑)

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

หมวด ๒

คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการคนที่สาม
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- (๔) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกจากองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุนและรณรงค์ให้มีการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านการคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือสตรี ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีผู้แทนองค์กรเอกชนในแต่ละด้านไม่เกินหนึ่งคน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
- (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการแพทย์ จิตวิทยาหรือการสาธารณสุข ด้านสังคมสงเคราะห์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์หรือนิติศาสตร์ ด้านการศึกษา การศาสนาหรือวัฒนธรรมโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านไม่เกินหนึ่งคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ อธิบดีกรมสรรพสามิตเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๑ กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องคัมแอลกอฮอล์ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นผู้ประกอบกิจการเครื่องคัมแอลกอฮอล์หรือมีส่วนได้เสียในกิจการเกี่ยวกับเครื่องคัมแอลกอฮอล์

(๗) ไม่เป็นผู้ติดเครื่องคัมแอลกอฮอล์

มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันและในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) ในระหว่างที่กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการควบคุมโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดเวลาขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ สถานที่ห้ามขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ วิธีหรือลักษณะการขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่ต้องห้ามสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ และสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีในการออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

(๖) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๗) จัดให้มีหรือส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่เยาวชนและประชาชนโดยทั่วไปให้เข้าใจถึงโทษและพิษภัยของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๘) เชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามมติคณะกรรมการ
มาตรา ๑๗ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน
เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองประธานกรรมการ
ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมสรรพสามิต
หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง
หนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ และผู้อำนวยการเป็นกรรมการ
และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ การแพทย์ จิตวิทยา และกฎหมายด้านละหนึ่งคน

ให้ผู้ว่าการสำนักอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักอนามัยไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ประกอบด้วย
ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด สรรพสามิตพื้นที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด
แต่งตั้งหนึ่งคน หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาในจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งหนึ่งคน ประชาสัมพันธ์จังหวัด พัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจังหวัดละไม่เกิน
สี่คน เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มี
ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ การแพทย์ จิตวิทยา และกฎหมาย
ด้านละหนึ่งคน

ให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์จังหวัดจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับการประชุมและการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์จังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือในเขตจังหวัดแล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการควบคุม

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมการผลิต การนำเข้า การขาย การโฆษณา และการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแอลกอฮอล์

(๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนไปเกี่ยวข้องกับเครื่องดัดแอลกอฮอล์

(๔) กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการในการลดและเลิกการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์

(๕) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดและเลิกการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการควบคุม

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์” ขึ้นในกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน
มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะกรรมการควบคุม

(๒) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเครื่องดืมแอลกอฮอล์ และดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงานและมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดืมแอลกอฮอล์ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานให้คณะกรรมการควบคุมทราบและพิจารณาเสนอคณะกรรมการ

(๓) ประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์จังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดืมแอลกอฮอล์

(๔) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดืมแอลกอฮอล์

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุม มอบหมาย

หมวด ๔

การควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

มาตรา ๒๖ ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดืมแอลกอฮอล์ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดืมแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) การอื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและ
ร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร

(๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๖) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้า
ในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(๘) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ
เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิตผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้ผลิต
หรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ

(๒) การเร่ขาย

(๓) การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย

(๔) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการการชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำหีบห่อ หรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

(๕) โดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือ การให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของ เครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนด เงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์โดยตรงหรือทางอ้อม

(๖) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม ทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยง ตามประเพณี

(๔) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์และ ด้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๕) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้า ในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชน โดยทั่วไป

(๗) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของ เครื่องดื่มนแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม

การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้กระทำได้ เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้า หรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มน

แอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่มีต้นกำเนิด
นอกราชอาณาจักร

หมวด ๕

การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๓๓ ผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาติ ณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐหรือเอกชน
ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุน
เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากสำนักงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการควบคุมกำหนด

หมวด ๖

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานที่ผลิต
นำเข้า หรือขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานที่เก็บเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น
รวมถึงเข้าตรวจสอบยานพาหนะเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ชีดหรืออายัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดง
บัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง
อำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๘ ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ (๑)
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน
หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน
ห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน
ห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๔๔ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ (๑)
หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุอันสมควรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ (๓) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา
ของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา ๓๔ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ภาคผนวก ค.

ประวัติของอุตสาหกรรมเครื่องตีแม่เหล็กฮอลล์และมาตรการควบคุมในอดีต

ประวัติของอุตสาหกรรมเครื่องตีมแอลกอฮอล์และมาตรการควบคุมในอดีต

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทยนั้นมีการบริโภคกันมาอย่างยาวนาน รัฐบาลในอดีตมิได้มีบทบาทในการแทรกแซงหรือออกมาตรการควบคุมอย่างในปัจจุบัน มาตรการที่เริ่มประกาศใช้ในช่วงแรกนั้นเป็นเพียงมาตรการควบคุมทางภาษี เท่านั้น เนื่องจากในช่วงแรกมาตรฐานด้านการแพทย์และสาธารณสุขยังไม่ก้าวหน้าและไม่มีการวิจัยที่สนับสนุนว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องดื่มที่อันตรายต่อสุขภาพอย่างเช่นในปัจจุบัน จึงไม่มีการรณรงค์ต่อต้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และด้วยเทคโนโลยีของสื่อมวลชนและสื่อโฆษณายังไม่ทันสมัยรัฐบาลจึงมิได้มีการควบคุมการบริโภคและการโฆษณาอย่างเข้มข้นเท่าปัจจุบัน ประเทศไทยในอดีตจึงสามารถผลิตและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างเสรี

ใน "ข้อเท็จจริงอุตสาหกรรมสุราไทย ธุรกิจกึ่งผูกขาด" (2546) ได้กล่าวถึงประวัติของอุตสาหกรรมสุราเอาไว้ ซึ่งเนื้อหานั้นเกี่ยวข้องกับควบคุมการบริโภคสุราซึ่งเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงขอยกเนื้อหาบางส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นถึงประวัติความเป็นมาโดยรวมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1) ประวัติอุตสาหกรรมสุรา

ในอดีตประเทศไทยปล่อยให้มีการบริโภคและผลิตสุราโดยเสรี โดยมีได้มีบทบาทแทรกแซงแต่อย่างใด จนกระทั่งถึงสมัยพระเจ้าปราสาททองจึงได้มีการเก็บภาษี "อากรสุรา" จากทั้งผู้ผลิตและผู้ขาย ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีการกำหนดพิภพอากรสุรา เก็บอากรโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเองซึ่งทำได้ไม่ทั่วถึง ทำให้รายได้ไม่มากพอ เมื่อถึงสมัยอยุธยาตอนปลายจึงเกิดระบบเจ้าภาษีนายอากรขึ้น คือ ให้เอกชนประมูลสิทธิในการผูกขาดการเก็บภาษีอากรสุราเป็นรายปีตามอัตราที่กำหนดไว้สำหรับการผูกขาดอากรสุรานั้น เริ่มในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ดังปรากฏในตราสามดวง มีการออกกฎหมายเรื่อง น้ำสุรา จ.ศ. 1148 (พ.ศ. 2329) ห้ามราษฎรต้มกลั่นสุราโดยมิได้รับอนุญาต เพื่อการจัดเก็บรายได้ให้รัฐและการปราบปรามสุราเถื่อนโดยให้เอกชนประมูลสิทธิในการผูกขาดการผลิต จำหน่าย การเก็บอากรสุรา และการปราบปรามสุราเถื่อนแทนรัฐ การที่รัฐเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บภาษีโดยให้นายอากรผูกขาดการเก็บนั้น เอกชนจะต้องประกันผลตอบแทนให้แก่อัฐอย่างเป็นกอบเป็นกำและมีจำนวนที่แน่นอน เอกชนที่ดำเนินการเป็นนายอากรภาษีนอกจากจะมีรายได้จากการเก็บภาษีอากรผู้ผลิตและจำหน่ายแล้ว ยังผลิตและจำหน่ายเองได้ด้วยแต่นายอากรเอกชนก็ต้องแบกภาระการปราบปรามสุราเถื่อนแทนรัฐ เนื่องจากประโยชน์ของนายอากรคือภาษี จึงต้องปราบปรามการลักลอบต้มสุราเถื่อนอย่างเต็มที่

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 มีการสร้างโรงงานสุราบางยี่ขันซึ่งเป็นโรงงานต้มกลั่นสุราของรัฐเป็นแห่งแรกขึ้น อากรสุราเป็นรายได้สำคัญแหล่งหนึ่งของประเทศตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 ทรงประกาศยกเลิกอากรฝิ่นเพราะทรงเห็นว่าฝิ่นเป็นสิ่งชั่วร้ายแม้เห็นโทษของสุราเช่นกัน แต่ทรงคงอากรสุราเอาไว้เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่แผ่นดิน

ในสมัยรัชกาลที่ 5 การส่งเสริมนโยบายสุราก็เป็นมาตรการสำคัญเพราะต้องทำรายได้ให้แผ่นดิน และเป็นการดึงแรงงานจีนไว้ในประเทศไทยไม่ให้ไปเป็นแรงงานที่สิงคโปร์ โดยเปิดโอกาสให้แรงงานจีนเล่นการพนันและบริโภคสุราอย่างเต็มที่ ในปี พ.ศ. 2348 รายได้จากบ่อน เบี้ย หวย และสุรา มีสัดส่วนร้อยละ 50.64 จากรายได้แผ่นดินทั้งหมด

ในสมัยปลายรัชกาลที่ 6 พ.ศ. 2452 รัฐบาลได้ริเริ่มใช้นโยบายใหม่ คือเลิกการให้สิทธิผูกขาดแก่นายอกรเอกชน โดยรัฐทำการจัดเก็บภาษีสุราเองเพราะเหตุว่า ระยะเวลาที่นายอกรไม่ส่งเงินให้รัฐตามจำนวนที่เก็บได้ โดยตกจาก 4.49 ล้านบาท ในปี 2447 เป็น 3.21 ล้านบาทในปี 2450 แต่ด้วยวิธีใหม่นี้ รัฐได้จัดเก็บภาษีสุราเป็นเขตการปกครองโดยให้สมุหเทศาภิบาลเป็นผู้อำนวยความสะดวกทั้งในด้านการจัดเก็บภาษีและ การออกใบอนุญาตการต้มกลั่นสุรา อีกทั้งกระทรวงมหาดไทยถึงกับมีคำสั่งให้สมุหเทศาภิบาลทุกมณฑลต้องแจ้งรายได้จากภาษีสุราและจำนวนสุราที่ขายได้ในทุกท้องที่ที่ไปจัดเก็บให้กระทรวงมหาดไทยตรวจสอบ ถ้าปรากฏว่าส่วนภูมิภาคใดการจำหน่ายสุราตกต่ำ หัวหน้าบริหารราชการและเจ้าหน้าที่เก็บภาษีสุราในส่วนภูมิภาคนั้นต้องแจ้งเหตุจนเป็นที่พอใจ และรีบแก้ไขอย่างรีบด่วน ในด้านกระทรวงการคลังก็สนับสนุนการขายด้วยการให้เงินรางวัลแก่ผู้ขายส่งที่ขายสุราได้เกินกว่าสัญญา

ในสมัยราชการที่ 7 กรมสรรพสามิตได้เริ่มทำการผลิตสุราในปี พ.ศ. 2470 ณ โรงงานบางยี่ขัน โดยมียอดจำหน่ายสูงขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การบริโภคสุราที่ผลิตโดยรัฐเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 9 ต่อปี

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง แม้ประเทศอยู่ในภาวะไม่ปกติ แต่การบริโภคสุราไม่ลดลงเลย ในช่วงนี้เอง สุราแม่โขงซึ่งกรมสรรพสามิตเพิ่งผลิตได้ในปี พ.ศ. 2484 สามารถแทรกเข้ามาในตลาดและเป็นที่ต้องการอย่างสูงของประชาชน เนื่องจากเป็นช่วงที่สุราต่างประเทศขาดแคลน รายได้จากภาษีสุราเพิ่มขึ้นทุกปี พอสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง เปรียบเสมือนการเริ่มต้นของยุคใหม่แห่งการบริโภคสุราและการจำหน่ายสุราในประเทศไทย การบริโภคสุราโดยเฉพาะสุรารัฐบาลเพิ่มขึ้นมาก เห็นได้จากปริมาณภาษีสุราของรัฐที่เพิ่มสูงขึ้นเกือบเท่าตัวในเวลาหนึ่งปีจาก 39.3 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2488 เป็น 66.57 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2489 สถิติดังกล่าวเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี และเป็นการเพิ่มในอัตราที่สูงมากโดยเฉลี่ยแล้วทุก 10 ปี รายได้ของสุราจะเพิ่มเป็น 3 เท่าตัว

มีการปราบปรามสุราเถื่อนและต่อรองกับสุราต่างประเทศตลอด เนื่องจากเป็นส่วนที่ทำให้ยอดจำหน่ายสุราของรัฐลดลง ช่วงใดที่มีสุราเถื่อนหรือสุราต่างประเทศเข้ามามาก ช่วงนั้นสุราของรัฐจะจำหน่ายได้ลดลง ช่วงใดปราบปรามสุราเถื่อนอย่างจริงจัง หรือรณรงค์ให้ดื่มสุราไทยได้ ช่วงนั้นสุราไทยจะมียอดขายสูง

พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.2469 เก็บภาษีสุราสำหรับการนำเข้าและส่งออก หรือการค้าอย่างใด ๆ ข้ามแดนแห่งพระราชอาณาจักร ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล เพื่อเป็นรายได้ของรัฐและเป็นการปกป้องสินค้าในประเทศ โดยที่การคำนวณภาษีขึ้นกับสภาพของ ราคาของ และ พิกัดอัตรา ศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่รับความผิดอันจะต้องเสียค่าภาษีที่เกิดขึ้น (ปัจจุบัน พ.ศ. 2548 อัตราภาษีศุลกากรสำหรับสุรา เท่ากับ 60% ของราคาขายส่งเงินสดของสินค้านั้น ณ จุดผ่านแดน หรือเรียกว่า C.F.I. (Cost, Insurance and Freight) ซึ่งรวมสินค้าประเภทต้นทาง บวกด้วยค่าขนส่ง และค่าประกัน แต่คิดค่าศุลกากรเพียง 5% สำหรับสินค้าที่มาจากประเทศในกลุ่ม AFTA)

26 พฤษภาคม 2485 รัฐบาลได้ออกนิกิจการสุราของกรมสรรพสามิตไปสังกัดกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ในช่วงเดียวกัน มีการปราบปรามสุราเถื่อนและการต่อรองกับสุราต่างประเทศ เนื่องจากเป็นส่วนที่กำหนดให้ยอดจำหน่ายสุราของรัฐลดลง ช่วงใดสุราเถื่อนหรือมีการนำเข้าสุราต่างประเทศเข้ามามาก ช่วงนั้นสุราของรัฐจะขายได้ลดลง ช่วงใดปราบปรามสุราเถื่อนอย่างจริงจังและรณรงค์ให้ดื่มสุราไทยได้ ช่วงนั้นสุราของรัฐจะมียอดขายสูง

ในช่วงปี พ.ศ.2491-2498 กระทรวงอุตสาหกรรมได้อนุญาตให้เอกชนทำการต้มกลั่นและขายส่ง โดยใช้วิธีเปิดประมูลเงินค่าธรรมเนียมพิเศษ แต่ในท้ายที่สุด 15 กรกฎาคม 2502 รัฐบาลได้ออกนิกิจการการผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นให้กรมสรรพสามิตเป็นผู้ดำเนินการ โดยกรมสรรพสามิตให้เอกชนเข้ามาดำเนินการทั้งหมด และจัดตั้งองค์กรสุราซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจในปี พ.ศ.2506

ในปี พ.ศ. 2522 รัฐได้ออกพระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ.2522 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถในขณะมีเมาสุราหรือของอย่างอื่น (มาตรา 42 (2)) โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถ และสามารถสั่งให้มีการทดสอบว่าผู้ขับขี่หย่อนความสามารถในการขับ หรือเมาสุรา หรือของอย่างอื่นหรือไม่ และ พ.ร.บ. การขนส่งทางบก ในปี พ.ศ. 2522 กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ประจำรถต้องไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมีเม่าอย่างอื่น

กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 พ.ศ. 2537 ออกตามความใน พ.ร.บ. จราจรทางบก 2522 กำหนดไม่ให้ผู้ขับขี่ขับรถขณะเมาสุรา และการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ผิดกฎหมาย คือ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เพื่อเป็นการสนับสนุนการควบคุมปัญหาอุบัติเหตุจากการเมาสุรา

ในประเทศไทยมีการบริโภคแอลกอฮอล์ในอัตราที่สูงมาก และอัตรานี้ได้ขยายตัวสูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี จากปริมาณ 10.3 ลิตร ต่อคนต่อปี ในปี 2530 เป็น 16.6 ลิตร ต่อคนต่อปีในปี 2540 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เศรษฐกิจเติบโตในปี พ.ศ. 2534 ปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป สูงสุดถึง 17.6 ลิตร ต่อคนต่อปี และมีผู้ดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นปีละ 260,000 คน ผู้ที่เริ่มดื่มอายุลดน้อยลง โดยผู้ชายจะเริ่มดื่มเมื่ออายุ 15-19 ปี ผู้หญิงจะเริ่มดื่มเมื่ออายุ 20-24 ปี ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงถึงแนวโน้มที่ชัดเจนของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มของเด็กและเยาวชน และนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ทั้งด้านสาธารณสุข อาชญากรรม เศรษฐกิจ และสังคมโดยรวมของประเทศ

คณะรัฐมนตรีมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2541 เห็นชอบนโยบายการบริหารงานสุรालังปี 2542 โดยเลือกให้มีการเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายทั้งสุรารวมและสุราสี

ด้วยสัญญาเช่าโรงงานสุราของรัฐ คือโรงงานสุราของกรมสรรพสามิต 12 แห่ง โรงงานสุราขององค์การสุรา 1 แห่ง และโรงงานสุราบางยี่ขันของกระทรวงอุตสาหกรรมอีกหนึ่งแห่ง จะหมดอายุสัญญาลงพร้อมๆ กันภายในสิ้นปี 2542 กระทรวงการคลังจึงได้ดำเนินการจัดทำแผนประมูลโรงงานสุราของรัฐ และนโยบายการบริหารสุรालังปี 2542 ขึ้น เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี มีหลักการสำคัญคือ

1. นโยบายสุรารวมทั้ง ให้องค์การสุรา กรมสรรพสามิตเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์แต่เพียงผู้เดียวเพื่อง่ายแก่การจัดเก็บภาษี เพราะจำเป็นต้องเป็นผู้ควบคุมการผลิตและการจำหน่ายแอลกอฮอล์อย่างใกล้ชิด เนื่องจากแอลกอฮอล์เสียภาษีในอัตราเพียงลิตรละ 6 บาท ของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ในขณะที่สุรากลั่นเสียภาษีในอัตราลิตรละ 100 บาทของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์
2. นโยบายสุราแช่ เห็นควรให้มีการเปิดเสรีการผลิตเบียร์และไวน์ดังเช่นปัจจุบันต่อไป
3. นโยบายสุรากลั่น สุราเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐ ไม่ควรเก็บภาษีสุราในลักษณะที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการพัฒนาและการขยายตัวของอุตสาหกรรมสุรา รัฐจะต้องไม่เก็บภาษีรายได้ในลักษณะที่จะมีผลให้การผลิตสุราในประเทศเสียเปรียบการนำเข้าสุรา ระบบบริหารการผลิตและกรจำหน่ายใหม่นี้ควรเป็นไปในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐได้ไม่ต่ำกว่าจำนวนที่เก็บได้ในปัจจุบัน บวก

ด้วยอัตราเติบโตตามสมควร ต้องเป็นรูปแบบที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพสุรา และเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวม

ในปี 2544 กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง วิธีบริหารงานสุรา พ.ศ.2544 (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2544 กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการทำและขายสุราแช่ โดยกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำสุราปีละ 100 บาท ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำเชื้อสุราปีละ 50 บาท ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 (กรณีขายครั้งหนึ่งตั้งแต่ 10 ลิตรขึ้นไป) ปีละ 100 บาท และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 4 (กรณีขายครั้งหนึ่งต่ำกว่า 10 ลิตร) ปีละ 110 บาท ในเขตเทศบาลนคร ปีละ 55 บาท ในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล และ 11 บาท สำหรับนอกเขตเทศบาลตามปริมาณของสุราแช่ลิตรละ 100 บาท แห่งแอลกอฮอล์

ปี พ.ศ. 2546 รัฐปรับลดภาษีสุราเพื่อเศรษฐกิจชุมชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2546 โดยลดอัตราภาษีตามปริมาณของสุราแช่จากเดิมลิตรละ 100 เป็นลิตรละ 70 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ และลดอัตราภาษีตามมูลค่าของสุราขาว จากเดิมอัตราภาษีตามมูลค่าร้อยละ 28 เป็นร้อยละ 25 และลดอัตราภาษีตามปริมาณของสุราขาวจากเดิมลิตรละ 100 เป็นละ 70 แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ทั้งนี้กรมสรรพสามิตได้พัฒนาการบริการแบบจุดเดียว (One Stop Service) ในการอนุญาตการผลิตและการจำหน่ายสุราพื้นบ้านเพื่ออำนวยความสะดวกให้สูงสุด

นโยบายการจำกัดอายุผู้ซื้อและดื่มสุราไม่ให้ต่ำกว่า 18 ปี พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 (ให้ไว้ร วันที่ 24 กันยายน 2546) มาตรา 26 (10) ระบุว่าภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือให้บุหรี่ปั๊แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์ และมาตรา 45 ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะ เพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก และมีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมปรึกษาหารือ และมีข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณะประโยชน์

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2547 มาตรา 49 ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกหรือพิพากษาว่ามีความผิด แต่รอการกำหนดโทษและการรอ

ลงโทษบุคคลใด ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเสพสุราเป็นอาชญา หรือ การเป็นผู้เสพยาเสพติดให้โทษ ศาลจะกำหนดในคำพิพากษาว่า บุคคลนั้นจะต้องไม่เสพสุราและ สิ่งเสพติดให้โทษอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่าง ภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันพ้นโทษหรือวันปล่อยตัวเพราะรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรคแรกไม่ปฏิบัติตามที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้ส่งไปคุมตัวในสถานพยาบาลเป็นเวลาไม่เกิน 2 ปีก็ได้

ในเว็บไซต์ www.ddd.or.th/data ได้ลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับสุราในประเทศไทยที่สำคัญ เอาไว้ดังนี้

สมัยพระเจ้าปราสาททอง	เริ่มมีการเก็บอากรสุรา
รัชกาลที่ 1	สร้างโรงงานสุราบางยี่ขัน ซึ่งโรงงานสุราแห่งแรกของไทย เป็นของเอกชนและระบบนายอากรก็เป็น เครื่องมือในการควบคุม การบริโภคสุราของประชาชน โดยไม่ให้ผลิติดอกมาจำหน่าย มากเกินไป และจำกัดเขตการผลิตและเขตการจำหน่ายสุรา
รัชกาลที่ 4	ในสมัยรัชกาลที่ 2 ประชาชนก็เริ่มบริโภคกันอย่างแพร่หลาย สุราต่างประเทศ เริ่มเข้ามาในเมืองไทย (ผลจากสนธิสัญญา เบา ริ่ง)
รัชกาลที่ 6	ยกเลิกสิทธิผูกขาดโดยนายอากร ให้รัฐจัดเก็บภาษีสุราเอง
พ.ศ. 2457	โอนมาเป็นของกระทรวงการคลัง และ ปี 2485 โอนมาเป็นของ กระทรวงอุตสาหกรรม
พ.ศ. 2470	กรมสรรพสามิตเริ่มทำการผลิตสุรา
พ.ศ. 2484	เริ่มผลิต และจำหน่าย สุราแม่โขง
พ.ศ. 2503	บริษัทสุรามหาคุณ (ตระกูลมหาคุณ) ได้รับเลือกจากรัฐให้เข้ามาดำเนินการ โรงงานสุราบางยี่ขัน (จากการประมูล) ต่อมาได้ ร่วมทุนกับตระกูลลำซำ และเตชะไพบูลย์ จนหมดสัมปทานใน ปี 2522 สัมปทานใหม่ตกเป็นของ บริษัทสุรามหาราษฎร์
พ.ศ. 2522	รัฐออก พรบ.จรรยาทางบก 2522 และ พรบ.การขนส่งทางบก 2522 กำหนดไม่ให้ผู้ขับขี่ขับรถขณะเมาสุรา และกำหนดระดับ แอลกอฮอล์ในเลือดที่ผิดกฎหมายเป็น 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์

- พ.ศ. 2527 สัญญาสัมปทานโรงงานสุร่าจำนวน 32 แห่ง เดิมอยู่ภายใต้การ
กำกับดูแลของกรมสรรพสามิต ได้เปิดโอกาสประมุขลัทธิ
เพื่อให้ สิทธิแก่เอกชนในการผลิตและจำหน่ายสุร่าทั้ง 32 แห่ง
(ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)
- พ.ศ. 2539 ปรับภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้นสำหรับสุร่านำเข้าจากร้อยละ 24
เป็นร้อยละ 28
- 15 ตุลาคม 2540 ปรับภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้นสำหรับสุร่านำเข้า เป็นร้อยละ 35
- 15 กันยายน 2541 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบนโยบายการบริหารงานสุร่าหลังปี 2542
โดยให้
เปิดเสรีการผลิต และจำหน่ายทั้งสุร่าขาว สุร่าสี และสุร่าแช่
เริ่มกิจกรรมรณรงค์เมาไม่ขับ
- พ.ศ. 2542 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้รับอนุญาตผลิตและจำหน่าย และ
พ.ศ. 2543 รัฐเปิดเสรีการผลิตสุร่า (สัมปทานสุร่า สิ้นสุด 31 ธันวาคม
2542)
- พ.ศ. 2546 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องวิธีบริหารงานสุร่า พ.ศ. 2546
(ฉบับที่ 4) เปิดเสรีการผลิตสุร่ากลั่นชุมชน โดยต้องขออนุญาต
จากกรมสรรพสามิต
- 6 กันยายน 2548 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเพิ่มภาษีสุร่า โดยให้กรมสรรพสามิต
ปรับเพิ่ม ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2 ชนิด คือ เหล้าสีหรือสุร่า
ไทยจำพวก แม่โขง แสงโสม กับวิสกี้นำเข้าจากต่างประเทศ
ระดับราคา ประหยัด โดยมีผลตั้งแต่ 7 กันยายน 2548

2) ประวัติของอุตสาหกรรมเบียร์

ในเอกสาร "ข้อเท็จจริง อุตสาหกรรมเบียร์ไทย ธุรกิจกึ่งผูกขาด", (2546) ได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของอุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยได้ไว้ค่อนข้างครบถ้วน จึงขอหยิบยกเนื้อหาบางส่วนเพื่อกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของสินค้าที่ชื่อว่า "เบียร์"

จุดเริ่มต้นของเบียร์ เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงมีพระปรีชาญาณในด้านเศรษฐกิจ การพาณิชย์และธุรกิจเป็นอย่างสูง ทรงปรารถนาที่จะให้คนไทยดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน จึงทรงสนับสนุนการดำเนินนโยบายของประเทศที่มุ่งส่งเสริมให้คนไทยประกอบกิจการอุตสาหกรรมที่สำคัญต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการพาณิชย์

ในปี พ.ศ. 2473 พระยาภิรมย์ภักดี (บุญรอด เศรษฐบุตร - ผู้ก่อตั้งบริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด: <http://www.boonrawd.co.th>) ได้ยื่นเรื่องขออนุญาตผลิตเบียร์ต่อกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ พร้อมทั้งทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตโดยเห็นว่า เบียร์เป็นสินค้าที่ชาวต่างประเทศได้ส่งเข้ามาจำหน่ายในประเทศสยามนาน และด้วยการที่มีเบียร์จากต่างประเทศเข้ามาในไทย จึงทำให้เสียดุลทางการค้า หากประเทศไทยผลิตได้เองจะสามารถขายได้ราคาถูกลงกว่า สามารถใช้ปลายข้าวแทนข้าวมอลท์ ทำให้กรรมกรไทยมีงานทำ ความคิดที่จะผลิตเบียร์ขึ้นเองของพระยาภิรมย์ภักดีนั้น เนื่องมาจากพระยาภิรมย์ภักดี มีกิจการเดินเรือเมล์ระหว่างตลาดพลูกับท่าเรือราชวงศ์

ต่อมารัฐบาลได้เริ่มสร้างสะพานพระพุทธยอดฟ้าและตัดถนนเชื่อมตลาดพลูและประตูน้ำภาษีเจริญ ซึ่งเป็นเส้นทางเดียวกับที่พระยาภิรมย์ภักดีมีกิจการเดินเรืออยู่ (โดยใช้ชื่อว่า บริษัทบางหลวง จำกัด) การสร้างสะพานพระพุทธยอดฟ้าทำให้ไม่สามารถเดินเรือได้ จึงต้องหาหนทางขยับขยายกิจการเดินเรือไปทำกิจการค้าอย่างอื่นเพื่อรองรับ เมื่อศึกษาเห็นว่าเบียร์สามารถผลิตในประเทศเขตร้อนได้ จึงได้เริ่มโครงการที่จะตั้งโรงงานผลิตเบียร์ขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เมื่อยื่นเรื่องขออนุญาตต่อกระทรวงพระคลังมหาสมบัติแล้ว ทำให้มีการพิจารณากันอย่างมาก เนื่องจากรัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ในเรื่องนี้มาก่อน โดยเฉพาะในเรื่องการพิจารณาภาษีเบียร์ ซึ่งครั้งแรกกำหนดให้เสียภาษีลิตรละ 63 สตางค์

ระหว่างที่รอการอนุญาตจากทางรัฐบาล พระยาภิรมย์ภักดีได้เดินทางไปเมืองไชนงอน ประเทศอินโดจีน ในปีพ.ศ. 2474 เพื่อศึกษาแบบแปลนเครื่องจักร ตลอดจนวิธีผลิตเบียร์ หลังจากรัฐบาลพิจารณาเรื่องการอนุญาตให้ตั้งโรงงานผลิตเบียร์และการเก็บภาษีเบียร์ผ่านไปประมาณ 1 ปี จึงได้อนุญาตให้พระยาภิรมย์ภักดีผลิตเบียร์ได้ แต่ห้ามการผูกขาด และให้คิดภาษีเบียร์ในปีแรก

ลิตรละ 1 สตางค์ ปีที่สองลิตรละ 3 สตางค์ ปีที่สามลิตรละ 5 สตางค์ ส่วนปีต่อไปจะพิจารณาตามความเห็นสมควร

พ.ศ. 2501 เมื่อได้รับอนุญาตจากทางรัฐบาลให้ตั้งโรงงานผลิตเบียร์แล้ว พระยาภิรมย์ภักดีจึงเดินทางไปยุโรปเพื่อซื้อเครื่องจักรในการผลิตเบียร์ แต่เมื่อกลับมาเมืองไทยมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลใหม่ โดยมีพระยามโนปกรณนิติธาดาเป็นหัวหน้ารัฐบาล ทางรัฐบาลไทยไม่ยอมให้เสียภาษีตามพิกัดเดิมที่ตกลงกันไว้กับรัฐบาลเก่า แต่ได้ตกลงกันให้เสียภาษีในอัตราลิตรละ 10 สตางค์ เมื่อประมาณเดือนเมษายน พ.ศ. 2476 หลังจากนั้นจึงได้สร้างโรงงานขึ้นบริเวณที่ดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา ย่านบางกระบือ โดยขอเช่าจากเจ้าพระยารามราฆพ ต่อมาจึงได้ขอซื้อมาเป็นกรรมสิทธิ์ ขณะทำการก่อสร้างนั้นพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาเสด็จฯ มาชมการก่อสร้างโรงงานถึงสองครั้ง พระยาภิรมย์ภักดีตั้งใจว่า จะตั้งชื่อบริษัทขณะที่จัดรูปแบบของบริษัทอยู่นั้นว่าบริษัทเบียร์สยาม แต่ถูกทักท้วงว่า ในบ้านเมืองนี้อะไรก็ชื่อสยามทั้งนั้น จึงตัดสินใจเอาชื่อของตนเองมาตั้งเป็นชื่อบริษัท โดยให้ชื่อว่าบริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด เบียร์ไทยที่ผลิตออกมาครั้งแรกในปี พ.ศ. 2477 นั้นได้นำไปทดลองดื่มกันในงานสโมสรคณะราษฎรเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2477 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ทรงเปิดป้ายบริษัทเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2477 เบียร์รุ่นแรกที่ผลิตออกมาและวางจำหน่ายในราคาขวดละ 32 สตางค์นั้นมีเครื่องหมายการค้าอยู่หลายตรา คือ ตราหมี ตราสิงห์แดง ตราสิงห์ขาว ตราหม่ม ตราพระปรางค์ทองตราว่าวปักเป้า ตรากุญแจ ตรารถไฟ และตราสิงห์ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นตราอะไรก็ตาม ชาวบ้านสมัยนั้นมักจะเรียกรวมกันไปว่า "เบียร์เจ้าคุณ"

หลังจากการเปิดเสรีการค้าเบียร์เมื่อปี พ.ศ. 2537 ปรากฏเบียร์ยี่ห้อต่างๆ เกิดขึ้นมากมายในตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยผู้นำตลาดตั้งแต่มีการเปิดเสรีการค้าเป็นต้นมาคือ "เบียร์ช้าง" ของบริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเอาชนะแชมป์เก่าตลาดเบียร์ในประเทศอย่าง "สิงห์" จนกลายเป็นสินค้าที่ครองส่วนแบ่งตลาดมากกว่า 70% ของยอดขายทั้งหมด รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มหลักได้เป็นอย่างดีจากการโฆษณาในสื่อทั่วไป และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ภายใต้อิทธิพลของบริษัท

สรุปประวัติศาสตร์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมาอย่างยาวนาน สำหรับเบียร์นั้นในประเทศไทยได้ทำการผลิตครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2573 ส่วนสุราที่เริ่มผลิตปี พ.ศ. 2570 ซึ่งในระยะแรกๆ ของการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเป็นการจำกัดด้านภาษีเพื่อจะได้ไม่ต้องนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากต่างประเทศ และเพื่อเปิดโอกาสในสุราที่ทำในประเทศไทยสามารถแข่งขันกับสุรานำเข้าได้อย่างเป็นธรรม และเป็นที่น่าสังเกตว่าในระยะแรกของการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน

ประเทศไทย ไม่มีการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านผลกระทบและด้านสุขภาพอนามัยของผู้ดื่ม

รัฐบาลเริ่มมีการควบคุมการเข้าถึงและหาซื้อสุราครั้งแรก โดยเป็นการจำกัดเวลาขายตามกฎหมายกระทรวงการคลัง พ.ศ.2504 กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายปลีก ณ สถานที่ขาย จำหน่ายได้เฉพาะเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 -02.00 น. ของวันถัดไป ต่อมา มีการจำกัดเวลาเพิ่มขึ้นโดย ให้จำหน่ายได้เฉพาะเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น.

เมื่อเริ่มมีการควบคุมการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สุรา รัฐบาลก็ได้เริ่มมาตรการในด้านอื่นๆ อีก โดยกำหนดมาตรการการจำกัดสถานที่ดื่ม ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 เพิ่มขึ้นโดยห้ามมิให้

ในปี พ.ศ. 2522 รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถในขณะที่มีเมาสุราหรือของอย่างอื่น (มาตรา 42 (2)) โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถ และสามารถสั่งให้มีการทดสอบว่าผู้ขับขี่หย่อนความสามารถในการขับ หรือเมาสุรา หรือของอย่างอื่นหรือไม่ และ พ.ร.บ. การขนส่งทางบก ในปี พ.ศ. 2522 กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ประจำรถต้องไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมีเมมาอย่างอื่น

กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 พ.ศ. 2537 ออกตามความใน พ.ร.บ. จราจรทางบก 2522 กำหนดไม่ให้ผู้ขับขี่ขับรถขณะเมาสุรา และการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ผิดกฎหมาย คือ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เพื่อเป็นการสนับสนุนการควบคุมปัญหาอุบัติเหตุจากการเมาสุรา

ประกาศ ฉบับที่ 177 พ.ศ. 2540 ข้อ 5 กระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้สุราเป็นอาหารที่ต้องมีฉลากโดยติดฉลากคำเตือนเป็นภาษาไทยที่มองเห็นได้ง่าย

เมื่อการควบคุมในด้านต่างๆ ไม่ทำให้ตัวเลขของการดื่มและผลกระทบต่างๆ (เช่น การป่วยของผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, อุบัติเหตุจากการเมาแล้วขับ, ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ฯลฯ) ทำให้มีการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านการโฆษณาเป็นครั้งแรกของประเทศไทย เมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2546 ควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สามารถโฆษณาได้ในช่วงเวลา 22.00-5.00 น. แต่ด้วยการที่มีกฎระเบียบและข้อบังคับที่ออกมาจากหน่วยงานราชการต่างๆ มากมาย และทั้งหมดที่ประกาศใช้ไม่ใช่กฎหมาย หรือพระราชบัญญัติที่สามารถบังคับใช้ทางกฎหมาย กฎหมายควบคุมการโฆษณาแอลกอฮอล์เป็นที่ถกเถียงกันอย่างมากว่า มาตรการควบคุมใดที่ถือว่าเป็น “ต้นแบบ” ที่สามารถยึดถือเป็นกฎหลักในการบังคับใช้

และหลังจากปี พ.ศ.2546 จนถึง พ.ศ.2550 รัฐบาลได้ประกาศข้อบังคับที่ใช้ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งสิ้น 6 มาตรา โดยหน่วยงานที่กำหนดข้อบังคับได้แก่ คณะรัฐมนตรี, กรม

ประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) รายละเอียดของมาตรการ
เกี่ยวข้องกับการควบคุมการโฆษณาโดยตรงในด้านของเวลา, รูปแบบการโฆษณา และเนื้อหา
โฆษณา โดยมีการให้รายละเอียดของข้อบังคับไปถึงสถานีโทรทัศน์, ผู้ประกอบการโฆษณา และ
ผู้ประกอบการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในลักษณะของการขอความร่วมมือและใช้หนังสือเตือน เมื่อมี
การละเมิดข้อบังคับโดยคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กทช. ซึ่งรายละเอียดของ
กฎเกณฑ์ หน่วยงานที่ออกกฎเกณฑ์ รวมทั้งจุดประสงค์ในการบังคับใช้ จะกล่าวถึงในหมวด
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโทรทัศน์ต่อไป

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

- ชื่อ นาย ชวิศ เพชรรัตน์
- เกิด 24 กรกฎาคม 2526
- วุฒิการศึกษา นิเทศศาสตรบัณฑิต ภาควิชาวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ประวัติการทำงาน ผู้ช่วยนักวิจัย, นักวิจัย และหัวหน้าทีมเฝ้าระวังสื่อ
โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (Media Monitor)